

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-130-264-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 2011 7449

- 5 2011 2045

THE USE OF INFORMATION RESOURCES OF
MAHASARAKHAM UNIVERSITY STUDENTS

WIIAWAN CHIMPRASERT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

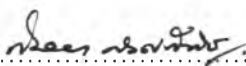
Academic Year 2000

ISBN 974-130-264-9

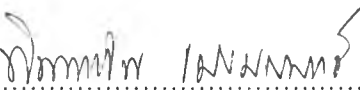
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โดย   นางสาววิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ
สาขาวิชา   บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล

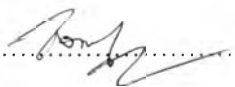

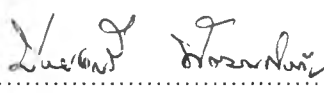
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภทิพย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพำไพ เปรมสมิทธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงศรี พัฒนกิจจำรูญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณี วราทร)

วิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ : การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
(THE USE OF INFORMATION RESOURCES OF MAHASARAKHAM UNIVERSITY
STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล, จำนวนหน้า 129 หน้า.
ISBN 974-130-264-9.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์
รูปแบบ ภาษา เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ ความถี่ในการใช้ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 428 ชุด (ร้อยละ 93.45)

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อค้นคว้าประกอบ
การเรียน ใช้ตำรา ภาพ และสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ทุกคนใช้ภาษาไทย ส่วนใหญ่ใช้เนื้อหา
หมวดความรู้ทั่วไป แหล่งสารสนเทศภายในสถาบันที่ใช้ คือ สำนักวิทยบริการ แหล่งสารสนเทศ
ภายนอกสถาบันที่ใช้ คือ สถานีวิทยุ ปัญหาระดับมากที่สุดที่นักศึกษาประสบคือ หนังสือไม่ทันสมัย
ไลตทัศน์วัสดุบางประเภทมีจำนวนไม่เพียงพอ การสืบค้นสารสนเทศในอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน
และการติดต่อเข้าใช้บริการของแหล่งสารสนเทศภายนอกไม่สะดวก

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต..... วิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2543

4180185822 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: INFORMATION RESOURCES / MAHASARAKHAM UNIVERSITY STUDENTS

WILAWAN CHIMPRASERT : THE USE OF INFORMATION RESOURCES OF
MAHASARAKHAM UNIVERSITY STUDENTS. THESIS ADVISOR :

ASSIST. PROF. CHONTICHA SUTHINIRUNKUL, 129 pp. ISBN 974-130-264-9.

The objectives of this research are to study the use of information resources of Mahasarakham University students in term of purposes, formats, languages, subjects, information sources, frequencies and problems. The completed 428 questionnaires (93.45 %) were analyzed.

The research result reveals that most students use information resources for studying. The most uses text books, pictures and information on the Internet. Every student uses thai language. The majority uses the general subjects. Most students use Academic Resources Center of Mahasarakham Univesity as source within the university and use The Radio Station of Mahasarakham Province as outside source. Problems encountered at the high level are : the out of date books, the inadequacy of some types of audio visual materials, the slowness of searching information on the Internet and the inconvenience in using services from the outside sources.

Department Library Science

Student's signature.....

Field of study Library and Information Science Advisor's signature.....

Academic year 2000

Wilawan Chimprasert
Chontichae Suthinirunkul

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น พร้อมทั้งตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่อย่างดีตลอดในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพรีไพ เปรมสมิทธิ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณี วราทร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนบางส่วนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ญาติผู้ใหญ่ และขอขอบคุณเพื่อนสนิททุกท่าน ซึ่งให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	7
2.2 ความหมายและความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศ.....	10
2.3 รูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศ.....	11
2.4 แหล่งสารสนเทศ.....	22
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4.1 ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
4.2 สภาพการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	51
4.3 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	83
4.4 ข้อเสนอแนะในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	92
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย.....	95
5.2 สรุปการพิสูจน์สมมติฐาน.....	108
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	109
5.4 แนวทางการทำวิจัย.....	109
รายการอ้างอิง.....	110
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเรื่อง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	116
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	129

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. นักศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	43
2. แบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์.....	48
3. จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม.....	50
4. วัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	52
5. รูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้.....	52
6. การใช้สื่อตีพิมพ์.....	53
7. ความดีในการใช้สื่อตีพิมพ์.....	55
8. การใช้หนังสืออ้างอิง.....	56
9. ความดีในการใช้หนังสืออ้างอิง.....	57
10. การใช้สื่อไม่ตีพิมพ์.....	58
11. ความดีในการใช้สื่อไม่ตีพิมพ์.....	59
12. การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์.....	60
13. ความดีในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์.....	61
14. การใช้บริการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	62
15. ความดีในการใช้สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต.....	63
16. ภาษาของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้.....	64
17. เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้.....	66
18. เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้จำแนกตามคณะ.....	74
19. แหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้.....	77
20. การใช้แหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	78
21. ระดับการใช้แหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	79
22. การใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	80
23. ระดับการใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	81
24. การใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล.....	82
25. ระดับการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล.....	83
26. ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ.....	84
27. ปัญหาด้านสื่อตีพิมพ์.....	85
28. ปัญหาด้านสื่อไม่ตีพิมพ์.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29. ปัญหาด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์.....	88
30. ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	90
31. ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	91